

МЕТАФІЛАКТИКА ФОСФОРНОКИСЛОГО НЕФРОЛІТІАЗУ ЗА УМОВ ВИЗНАЧЕННЯ ЙОГО ЕТІОЛОГІЧНИХ ФАКТОРІВ

В.В. Черненко, А.Л. Ключ, Д.В. Черненко, В.Й. Савчук, Н.І. Желтовська

ДУ «Інститут урології НАМН України»

Були вивчені етіологічні фактори розвитку рецидивного фосфорнокислого нефролітазу (ФКН) у 118 хворих, розділених на 3 групи за результатами обстеження – мінерального складу конкрементів, рН та мікробного пейзажу сечі: I група – 34 хворих з магнієвмісними конкрементами – струвіт (30 випадків), н'юберіт (4 випадки); II група – 20 хворих з кальцієвмісними каменями – гідроксилапатит (17 випадків), брушит (3 випадки); III група – 52 хворих зі змішаними конкрементами, з підгрупами за комбінаціями компонентів останніх: А – 21 хворий (струвіт+ведделліт – 10 випадків, струвіт+вевелліт – 11 випадків); Б – 31 хворий (гідроксилапатит+вевелліт); контрольна група – 12 хворих з оксалатними конкрементами (вевелліт – 9 випадків та ведделліт – 3 випадків).

Визначені особливості розвитку каменів з вмістом струвіту – «інфекційні камені»: наявність уреазорозщепляючих бактерій, виразне залуження сечі, ріст і формування рецидивного каменя від 2 до 6 місяців з тяжким перебігом хвороби. «Умовно інфекційні камені» – найчас-

тішим інфекційним збудником є *E.coli* або їх міксти, ріст і формування рецидивного каменя від 6 до 12 місяців, рН сечі в межах від 6,4 до 6,7 без присутності уреазорозщепляючих бактерій. За визначеною частотою рецидивування у хворих з «інфекційними каменями» запропонована посилена двоетапна метафілактика (МФ): 1) рання МФ вимагає визначення збудника та рН сечі з подальшою антибактеріальною терапією в доопераційному періоді, підкислення сечі препаратами: Ноцистальтм, Афлазін, Літовіт-У, Марена красильна, марелін, хлористий амоній+метіонін, за умови адекватного зовнішнього дренирування нирки; 2) віддалена МФ включає постійний мікробіологічний та рН контроль сечі, щомісячні загальнолабораторні, УЗ та рентген дослідження з подальшою корекцією рН сечі, адекватної антибактеріальної терапії та водного режиму.

Отриманні дані покращують результати лікування хворих ФКН, зменшують кількість рецидивів і підвищують ефективність роботи урологів з цією категорією хворих.